

Hayvansal Gıdalarda Veteriner İlaç Kalıntıları

Vücutun Kalıntılardan Arınma Süresi

Kesim öncesi bekletme süresi: Bu terim besin değeri olan doku ve organlarda, istenmeyen veya zehirleyici etkileri bakımından önem taşıyan ilaç veya kimyasal madde kalıntılarının, tüketiciler için güvenli bir düzey veya yoğunluğa inene kadar ilaç uygulanan hayvanların kesilmemesi gereken süreyi ifade eder. Bu, aynı zamanda, hayvanlarda sağaltımın durdurulması ile kasaplık olarak kesilmeleri arasında geçmesi gereken süre anlamına da gelir.

KÖBS

Belirtilen süre içerisinde yenilebilir hayvan doku ya da organlarındaki ilaç veya kimyasal madde veya metabolit kalıntılarının tüketici sağlığı bakımından tehlike oluşturmayacak miktara veya düzeye indiği kabul edilir.

Kesim öncesi bekletme süresi hayvanda kullanılması onanmış ilacın önerilen doz, hedef hayvan türü, uygulama yolu ve doz aralığında kullanılması durumunda geçerlidir.

İlaçla ilgili herhangi bir kayıt yoksa, kanatlı ve memeliler için kesim öncesi bekletme süresi geçici olarak **28 gün** olarak belirlenir.

Vücutun Kalıntılardan Arınma Süresi

Yumurta ve sütün kullanılmama süresi: Sağaltıcı ve koruyucu olarak ilaç uygulanan süt hayvanları ve yumurta tavuklarında ilaç kullanımı devam ettiği sürece ve uygulamanın kesilmesini takiben belli bir süre ilaç veya metabolit kalıntıları süt ve yumurtaya da yansır; dolayısıyla, bunlardaki ilaç kalıntıları tüketici sağlığını olumsuz yönde etkilemeyecek düzeye inene kadar bu tür besinlerin tüketilmemesi gerekir.

İlaçla ilgili herhangi bir kayıt yoksa, geçici olarak sağaltım süresince ve sağaltımı izleyen **7 gün** boyunca elde edilen yumurtalar ve sütlerin insan tüketiminde kullanılmaması kuralı uygulanır.

Vücutun Kalıntılardan Arınma Süresi

Balıkların avlanılmama süresi: Balıklar, bilindiği gibi, soğuk kanlı canlılardır; bu sebeple, beslenmeleri, metabolizmaları ve ilaçların farmakokinetik özellikleri suyun sıcaklığına sıkı sıkıya bağlıdır. Dolayısıyla, birçok ilaç için bunlarda kullanımı takiben avlanmama süresinin belirlenmesi son derece zordur. Onun için, çoğu kez, genel bir ilkedden hareketle ilaçla ilgili bekletme süresi belirlenir.

Buna göre, ***500 derece gün*** birimi dikkate alınarak, suyun sıcaklığına bölünüp, o madde için bekletme veya balığın avlanmama süresi belirlenir.

Etiket dışı-ilaç kullanımı

Bu terim kullanılması onaylanmamıŐ bir ilaç veya formülasyonun bir besin hayvanında kullanılması veya onaylı ilaç veya formülasyonun hayvanda onanmamıŐ bir Şekilde (dozun artırılması, uygulama yolunun deęiŐtirilmesi, doz aralığının kısaltılması gibi) kullanılmasını ifade eder.

Buna göre, prospektüste belirtilen dıŐında, hekim tarafından yapılan deęiŐiklikler de etiket dışı-ilaç kullanımı kapsamına girer. Genel bir kural olarak, herhangi bir ilaç prospektsyle uygun olmayan bir biçimde besin değeri taşıyan veya besin elde edilen hayvanlarda kullanılmamalıdır.

- Yalnız, hekimler bazen besin değeri olan hayvanlarda etiket-dışı ilaç kullanmak zorunda kalabilirler; bunun başlıca gerekçeleri ise mevcut hastalığın sağaltımında kullanılabilen onaylı ilacın mevcut olmaması, ruhsatlı ilacın onanmış dozda etkisiz kalması ve böylece istenilen etkiyi oluşturabilmek için daha yüksek dozlarda kullanılması gereğidir.
- Ama, bunun bazı toplumsal ve hukuki sorumlulukları da vardır. Etik yönden, veteriner hekim hayvanları hastalıklara karşı korumak veya sağaltmak sorumluluğunu üstlenmiştir ve bunu uygun bir şekilde yapmak zorundadır. Bu gibi durumlarda yetki ve sorumluluğun hekime ait olacağı da unutulmamalıdır.